БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2026/004/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Өлгий хот 2026 он	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч: Х.Женисбек Аудитын менежер Х.Женисбек Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn Аудитор: Ш.Нурлан Утас: 99422966 Цахим хаяг: Nurlansh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Товчилсон үгийн жагсаалт ....
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ ....
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ ....
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА ....
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ....
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ....
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд ....
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө ....
3.4.2 Авлага ....
3.4.3 Бараа материал ....
3.4.4 Үндсэн хөрөнгө ....
3.4.5 Өр төлбөр ....
3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо ....
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв ....
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт ....
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл ....
3.5.3 Нэмэлт төсөв ....
3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн ....
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН ....
4.1 Ерөнхий зүйл ....
4.2 Материаллаг байдал ....
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт ....
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт ....
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ....
4.5.1 Завсрын аудитын талаар ....
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ....
4.7. Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн ....
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ ....
5.1 Төлбөрийн акт ....
5.2 Албан шаардлага ....
5.3 Зөвлөмж ....
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ ....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ХХС	Хоршоо хөгжүүлэх сан
ЗГНХ	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

2026.03.25 № 355
танай ____________ -ны № ____________ -т

АЛТАНЦӨГЦ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА С.ХОСБОЛАТ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь Засаг даргын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Алтанцөгц сумын сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Алтанцөгц сумын сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь 2025 онд 2,072.0 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 1,905.0 сая төгрөг зарцуулж, 91.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Х.ЖЕНИСБЕК

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**527,814,658.36**	**366,037,410.92**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	354,352,500.44	110,386,379.92
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	354,352,500.44	110,386,379.92
3121	**Төгрөг**	354,352,500.44	110,386,379.92
31211	Төрийн сангийн харилцах	354,352,500.44	110,386,379.92
33	**АВЛАГА**	129,874,870.92	210,528,831.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	154,597.32	-
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	8,320,329.00	22,145,232.00
335	**Бусад авлага**	10,263,936.60	16,777,750.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	252,936.60	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	10,011,000.00	16,777,750.00
336	**Зээлийн авлага**	111,136,008.00	171,605,849.00
3361	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	111,136,008.00	171,605,849.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	111,136,008.00	171,605,849.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	43,587,287.00	45,122,200.00
351	**Түүхий эд материал**	3,244,387.00	-
35130	Эм боох материал	3,244,387.00	-
354	**Хангамжийн материал**	40,342,900.00	45,122,200.00
35410	Бичиг хэргийн материал	350,000.00	1,890,800.00
35420	Аж ахуйн материал	39,992,900.00	43,231,400.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,943,684,924.97**	**5,026,447,599.22**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	4,943,684,924.97	5,026,447,599.22
392	**Биет хөрөнгө**	4,928,726,883.03	5,012,528,205.04
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	690,935,050.48	708,935,050.48
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(143,391,489.12)	(168,096,144.86)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	488,725,000.00	545,925,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(121,553,666.49)	(163,968,166.70)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	410,069,121.00	299,799,923.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(273,523,745.78)	(190,579,500.35)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	59,640,702.00	35,289,424.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(38,997,931.12)	(18,018,205.04)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,514,813,724.00	3,514,813,724.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,946,299.88)	(23,928,399.84)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	990,917,597.10	1,175,108,809.10
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(630,961,179.16)	(702,753,309.68)
393	**Биет бус хөрөнгө**	14,958,041.94	13,919,394.18
39301	Програм хангамж	9,943,239.00	9,943,239.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,355,197.06)	(7,393,844.82)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,370,000.00	11,370,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**5,471,499,583.33**	**5,392,485,010.14**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,694,224.01**	**168,547,729.53**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,694,224.01	168,547,729.53
413	**Өглөг**	1,694,224.01	168,547,729.53
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	200,000.00	551,049.53
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	2,675,580.00
4136	**Бусад өглөг**	1,494,224.01	165,321,100.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,494,224.01	165,021,100.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	300,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**5,469,805,359.32**	**5,223,937,280.61**

51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	5,469,805,359.32	5,223,937,280.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,120,080,799.00	1,120,080,799.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	3,795,056,228.20	3,549,188,149.49
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(115,309,754.43)	3,795,056,228.20
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,910,365,982.63	(245,868,078.71)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	554,668,332.12	554,668,332.12
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**5,471,499,583.33**	**5,392,485,010.14**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**5,743,764,950.27**	**1,950,969,664.76**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**542,780,104.83**	**485,350,364.91**
110	**Орлогын албан татвар**	497,025,865.51	443,078,668.91
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	535,249,091.59	514,032,335.94
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	383,494,385.17	440,234,550.22
110002	Үйл ажиллагааны орлого	135,823,741.18	484,240.11
110003	Хөрөнгийн орлого	14,904,565.24	72,207,345.61
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,026,400.00	1,106,200.00
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	(38,223,226.08)	(70,953,667.03)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(38,223,226.08)	(70,953,667.03)
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	12,725,978.32	8,285,076.56
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,759,434.32	1,737,076.56
113002	Бууны албан татвар	1,744,000.00	1,470,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	9,222,544.00	5,078,000.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	33,028,261.00	33,986,619.44
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	13,402,840.00	7,539,278.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	13,402,840.00	5,539,278.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	-	2,000,000.00
1181	**Газрын төлбөр**	2,976,740.00	2,287,713.00
118101	Газрын төлбөр	2,976,740.00	2,287,713.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	16,648,681.00	24,159,628.44
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	5,995,561.00	4,194,820.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	10,653,120.00	19,959,912.44
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	-	4,896.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,900,934,915.44**	**348,333,435.85**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	3,900,934,915.44	348,333,435.85
120003	Торгуулийн орлого	8,950,000.00	21,164,500.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	21,983,941.44	28,592,711.92
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,983,941.44	28,592,711.92
120009	Бусад орлого	500,000.00	2,500,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	3,854,500,974.00	261,965,673.93

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	15,000,000.00	34,110,550.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,300,049,930.00**	**1,117,285,864.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	9,729,322.00	2,731,164.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	600,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,129,322.00	2,731,164.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	1,290,320,608.00	1,114,554,700.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	977,525,400.00	895,000,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	312,795,208.00	219,554,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,648,566,235.64**	**2,196,837,743.47**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,648,566,235.64**	**1,772,540,981.47**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,608,293,235.64	1,772,540,981.47
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	782,811,307.83	842,290,972.96
210101	Үндсэн цалин	413,817,674.81	482,491,118.31
210102	Нэмэгдэл	324,490,560.02	326,164,304.85
210104	Урамшуулал	44,503,073.00	33,635,549.80
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	97,136,567.91	104,121,746.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	97,136,567.91	70,417,602.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	8,420,909.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	-	4,312,903.73
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	-	4,194,066.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	-	16,776,264.49
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	495,205,045.39	525,127,591.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,981,893.75	26,841,905.00
210302	Түлш, халаалт	476,223,151.64	497,475,686.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	810,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	38,250,642.00	22,505,364.00
210401	Бичиг хэрэг	3,398,500.00	4,678,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,208,442.00	13,145,574.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,253,500.00	4,088,290.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	698,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	692,200.00	593,000.00
2105	**Нормативт зардал**	33,343,564.00	3,244,387.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	32,993,564.00	3,244,387.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	350,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,465,300.00	41,488,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,942,800.00	135,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	47,000.00	-
210604	Урсгал засвар	7,475,500.00	41,353,900.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,755,200.00	2,816,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,755,200.00	2,816,900.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	14,701,458.00	2,733,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,264,158.00	2,668,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	590,300.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,800.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	979,600.00	65,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,100.00	-
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	11,300.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	30,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	127,624,150.51	228,211,719.68
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,522,150.00	47,064,420.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,426,050.00	44,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	114,675,950.51	181,102,999.68
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	40,273,000.00	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	40,273,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38,622,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,651,000.00	-
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**424,296,762.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	424,296,762.00
221001	Их засвар	-	424,296,762.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**4,095,198,714.63**	**(245,868,078.71)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	184,832,732.00	-
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Үндсэн хөрөнгө	184,832,732.00	-
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(184,832,732.00)	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**3,910,365,982.63**	**(245,868,078.71)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,929,905,950.83**	**1,663,831,946.83**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**542,780,104.83**	**485,350,364.91**
110	**Орлогын албан татвар**	497,025,865.51	443,078,668.91
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	535,249,091.59	514,032,335.94
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	383,494,385.17	440,234,550.22
110002	Үйл ажиллагааны орлого	135,823,741.18	484,240.11
110003	Хөрөнгийн орлого	14,904,565.24	72,207,345.61
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	1,026,400.00	1,106,200.00
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	(38,223,226.08)	(70,953,667.03)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(38,223,226.08)	(70,953,667.03)

113	**Хөрөнгийн албан татвар**	12,725,978.32	8,285,076.56
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	1,759,434.32	1,737,076.56
113002	Бууны албан татвар	1,744,000.00	1,470,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	9,222,544.00	5,078,000.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	33,028,261.00	33,986,619.44
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	13,402,840.00	7,539,278.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	13,402,840.00	5,539,278.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр		2,000,000.00
1181	**Газрын төлбөр**	2,976,740.00	2,287,713.00
118101	Газрын төлбөр	2,976,740.00	2,287,713.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	16,648,681.00	24,159,628.44
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	5,995,561.00	4,194,820.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	10,653,120.00	19,959,912.44
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр		4,896.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**87,075,916.00**	**61,195,717.92**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	87,075,916.00	61,195,717.92
120003	Торгуулийн орлого	8,950,000.00	21,164,500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	77,625,916.00	37,531,217.92
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	77,625,916.00	37,531,217.92
120009	Бусад орлого	500,000.00	2,500,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,300,049,930.00**	**1,117,285,864.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	9,729,322.00	2,731,164.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,000,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	600,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,129,322.00	2,731,164.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	1,290,320,608.00	1,114,554,700.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	977,525,400.00	895,000,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	312,795,208.00	219,554,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,533,985,658.44**	**1,567,101,305.35**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,533,985,658.44**	**1,567,101,305.35**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,493,712,658.44**	**1,567,101,305.35**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	782,131,573.06	836,961,836.34
210101	Үндсэн цалин	409,891,300.00	433,121,969.87
210102	Нэмэгдэл	327,241,600.00	365,540,331.47
210104	Урамшуулал	44,998,673.06	38,299,535.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	97,770,900.00	108,692,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,484,500.00	73,910,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,821,700.00	8,695,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,910,400.00	4,348,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,910,900.00	4,348,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,643,400.00	17,390,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	494,890,929.38	447,310,425.01
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,667,869.74	27,034,039.01
210302	Түлш, халаалт	476,223,059.64	419,466,386.00

210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	810,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	39,501,142.00	19,918,204.00
210401	Бичиг хэрэг	3,582,200.00	2,220,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,173,242.00	13,057,414.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,253,500.00	4,106,190.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	792,200.00	534,600.00
2105	**Нормативт зардал**	33,693,564.00	100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	32,993,564.00	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	100.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,045,100.00	37,294,490.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,504,000.00	513,800.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	7,397,900.00	36,630,690.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,755,200.00	2,816,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,755,200.00	2,816,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	16,899,100.00	8,277,050.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,300,500.00	7,705,550.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	590,300.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,800.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,096,600.00	571,500.00
210807	Газрын төлбөр	128,100.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	11,300.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	74,300.00	
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	10,025,150.00	105,830,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,522,150.00	104,599,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,503,000.00	1,230,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**40,273,000.00**	**-**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	40,273,000.00	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38,622,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,651,000.00	
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**395,920,292.39**	**96,730,641.48**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**190,152,532.00**	**340,696,762.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**190,152,532.00**	**340,696,762.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	190,152,532.00	340,696,762.00
220001	Барилга байгууламж	117,257,405.00	193,294,398.00
221001	Их засвар	3,200,000.00	3,230,164.00
222001	Тоног төхөөрөмж	24,500,000.00	
223001	Бусад хөрөнгө	39,875,327.00	142,272,200.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,319,800.00	1,900,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(190,152,532.00)**	**(340,696,762.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	205,767,760.39	(243,966,120.52)

9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	148,584,740.05	354,352,500.44
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	354,352,500.44	110,386,379.92

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	1,120,080,799.00	554,668,332.12	-115,309,754.43		1,559,439,376.69
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,120,080,799.00**	**554,668,332.12**	**-115,309,754.43**	**0.00**	1,559,439,376.69
C07	Тайлант үеийн үр дүн			3,910,365,982.63		3,910,365,982.63
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,120,080,799.00**	**554,668,332.12**	**3,795,056,228.20**	**0.00**	5,469,805,359.32
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,120,080,799.00**	**554,668,332.12**	**3,795,056,228.20**	**0.00**	5,469,805,359.32
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,120,080,799.00**	**554,668,332.12**	**3,795,056,228.20**	**0.00**	5,469,805,359.32
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-245,868,078.71		-245,868,078.71
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,120,080,799.00**	**554,668,332.12**	**3,549,188,149.49**	**0.00**	5,223,937,280.61

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,955,033,400.00	1,683,815,304.44	2,072,018,900.00	1,905,066,903.35
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,585,756,000.00	1,498,982,572.44	1,679,418,900.00	1,566,270,141.35
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,546,083,000.00	1,459,309,572.44	1,678,265,100.00	1,566,270,141.35
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	782,170,500.00	782,131,573.06	837,601,000.00	836,961,836.34
210101	Үндсэн цалин	409,891,300.00	409,891,300.00	433,130,000.00	433,121,969.87
210102	Нэмэгдэл	327,241,600.00	327,241,600.00	369,019,400.00	365,540,331.47
210104	Урамшуулал	45,037,600.00	44,998,673.06	35,451,600.00	38,299,535.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн**	97,770,900.00	97,770,900.00	108,956,400.00	108,692,300.00

	даатгалд төлөх шимтгэл				
210201	Тэтгэврийн даатгал	66,484,500.00	66,484,500.00	74,090,400.00	73,910,500.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,821,700.00	7,821,700.00	8,716,600.00	8,695,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,910,400.00	3,910,400.00	4,358,200.00	4,348,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,910,900.00	3,910,900.00	4,358,200.00	4,348,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,643,400.00	15,643,400.00	17,433,000.00	17,390,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	521,291,900.00	494,890,929.38	527,668,900.00	447,310,425.01
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,394,600.00	17,667,869.74	32,580,000.00	27,034,039.01
210302	Түлш, халаалт	500,897,300.00	476,223,059.64	494,088,900.00	419,466,386.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00	810,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	38,868,200.00	38,868,120.00	21,266,100.00	17,838,740.00
210401	Бичиг хэрэг	3,978,000.00	3,978,000.00	3,045,500.00	2,220,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,144,500.00	28,144,420.00	11,782,000.00	10,977,950.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,253,500.00	5,253,500.00	4,873,600.00	4,106,190.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	700,000.00	700,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	792,200.00	792,200.00	865,000.00	534,600.00
2105	**Нормативт зардал**	700,000.00	700,000.00	778,500.00	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	700,000.00	700,000.00	778,500.00	100.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,679,600.00	9,538,500.00	38,970,300.00	37,294,490.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,997,400.00	1,997,400.00	1,218,400.00	513,800.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	143,200.00	190,000.00	150,000.00
210604	Урсгал засвар	7,539,000.00	7,397,900.00	37,561,900.00	36,630,690.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	9,075,000.00	9,075,000.00	4,415,500.00	2,816,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,075,000.00	9,075,000.00	4,415,500.00	2,816,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	17,255,900.00	17,255,900.00	21,389,100.00	8,277,050.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,544,500.00	14,544,500.00	18,754,000.00	7,705,550.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	628,700.00	628,700.00	607,100.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	184,800.00	184,800.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,800.00	392,800.00	392,000.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	120,400.00	120,400.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,171,000.00	1,171,000.00	1,115,000.00	571,500.00
210807	Газрын төлбөр	128,100.00	128,100.00	128,500.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	11,300.00	11,300.00	10,300.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	74,300.00	74,300.00	77,000.00	
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	69,271,000.00	9,078,650.00	117,219,300.00	107,078,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	66,864,000.00	6,671,650.00	116,461,000.00	105,848,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,407,000.00	2,407,000.00	758,300.00	1,230,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	39,673,000.00	39,673,000.00	1,153,800.00	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	39,673,000.00	39,673,000.00	1,153,800.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,051,000.00	1,051,000.00	1,153,800.00	
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**369,277,400.00**	**184,832,732.00**	**392,600,000.00**	**338,796,762.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	369,277,400.00	184,832,732.00	392,600,000.00	338,796,762.00
220001	Барилга байгууламж	256,501,100.00	117,257,405.00	190,747,600.00	193,294,398.00
221001	Их засвар	9,407,000.00	3,200,000.00	9,407,000.00	3,230,164.00
222001	Тоног төхөөрөмж	47,450,000.00	24,500,000.00	4,070,000.00	
223001	Бусад хөрөнгө	55,919,300.00	39,875,327.00	188,375,400.00	142,272,200.00
13	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	1,955,033,400.00	1,853,738,482.44	2,072,018,900.00	1,731,935,259.27
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,849,060,100.00	1,809,106,130.44	1,800,973,600.00	1,694,404,041.35
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,522,892,000.00	1,496,310,922.44	1,581,418,900.00	1,474,849,341.35
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	326,168,100.00	312,795,208.00	219,554,700.00	219,554,700.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН**	105,973,300.00	44,632,352.00	271,045,300.00	37,531,217.92

	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС				
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	62,864,000.00	44,632,352.00	98,000,000.00	37,531,217.92
1E+06	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	43,109,300.00		173,045,300.00	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**104,180,565.24**		274,103,743.24
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**274,103,743.24**		100,972,099.16
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	7.00	7.00	7.00	7.00
610001	Төсвийн байгууллага	7.00	7.00	7.00	7.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	26.00	26.00	22.00	26.00
620001	Удирдах ажилтан	8.00	8.00	8.00	9.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	11.00	11.00	11.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.00	2.00	3.00	6.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**26.00**	**26.00**	**22.00**	**26.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.00	10.00	10.00	11.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6.00	6.00	4.00	8.00
650010	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00	1.00	
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00	7.00	7.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**9,729,322.00**	**2,731,164.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**9,729,322.00**	**2,731,164.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	6,729,322.00	2,731,164.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,028,822.00	2,079,464.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,028,822.00	2,079,464.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	4,850,500.00	651,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,850,500.00	651,700.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	9,729,322.00	2,731,164.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	9,729,322.00	2,731,164.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	5,129,322.00	2,731,164.00

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ш.Нурлан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер, дарга, тэргүүлэх аудиторын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Х.Женисбек хэрэгжүүлсэн.

Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн тайланг 2026 оны 3 дугаар сарын 05-ны өдрийн 01/21 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангийн нийт зардал 1,648.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 24.7 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор сумын төсөв байгууллагууд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй батлагдсан төсөвтөө багтаан үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгах асуудлын хүрээнд үйл ажиллагаатай хамааралтай 2 шалгуурт алдаа, зөрчил илрээгүй байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн Шилэн дансны мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгахад шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 100 хувь, хугацаа хоцролтын хэрэгжилтийн хувь 90.9 хувьтай байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Алтанцөгц сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид завсрын аудит хийгдээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар сумын төсөвт байгууллагуудын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчилд өгсөн 1.0 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн актыг хугацаанд нь барагдуулах, 14.2 сая төгрөгийн 4 албан шаардлага, 92.2 сая төгрөгийн 11 зөвлөмжийн биелэлтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнаж ажиллах гэсэн 1 зөвлөмж өгөгдсөн ба биелэлтийг хугацаандаа ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	1	0	1	0	100%
Нийт дүн	1	0	1	0	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал гараагүй байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1. Сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийн талаар:

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 1 байгууллага, 2 сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн 1, 2 дугаар цэцэрлэг, Соёлын төв, Эрүүл мэндийн төвд орон нутгийн төсвөөс олгосон тогтмол зардлын санхүүжилтийг нэгтгэлд хамруулсан байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн тайланд "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өгсөн. Сумын ИТХ, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангийн тайланг түүвэрт хамруулж үзсэн.

Сумын ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 201.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 179.9 сая төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулж , 6.7 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 7.1 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага өгч, 7.9 сая төгрөгийн зөрчил арилган 2 зөвлөмж өгөгдсөн байна.

Сумын бусад төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 3,755.0 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 3,624.0 сая төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 0.3 сая төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 131.0 сая төгрөгийг зөрчлийг арилгах 6 зөвлөмж өгөгдсөн байна.

Хүснэгт №4: Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл *\/сая төгрөгөөр/*

Д/Д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Алтанцөгц сумын ИТХурал	1	6.08	1	6.08	-	-	-	-	-	-
2	Алтанцөгц сумын ЗДТГазар	6	188.53	3	173.87	1	6.76	-	-	2	7.90
3	Алтанцөгц сумын ОНХС	1	7.11			-	-	1	7.11	-	-
4	Алтанцөгц сумын ХХС	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орон нутгийн байгууллагын дүн		**8**	**201.72**	**4**	**179.95**	**1**	**6.76**	**1**	**7.11**	**2**	**7.90**
1	Алтанцөгц сумын ЕБС-ын сургууль	2	0.29	1	0.29	-	-	-	-	1	-
2	Алтанцөгц сумын 1 дүгээр цэцэрлэг	5	3,461.99	2	3,436.00	1	0.31	-	-	2	25.68
3	Алтанцөгц сумын 2 дугаар цэцэрлэг	3	136.48	2	103.11	-	-	-	-	1	33.37
4	Алтанцөгц сумын Соёлын төв	2	51.67	1	42.32					1	9.35
5	Алтанцөгц сумын Эрүүл мэндийн төв	4	104.64	3	42.26	-	-	-	-	1	62.38
Бусад байгууллагын дүн		**16**	**3,755**	**9**	**3,624**	**1**	**0.31**	**-**	**-**	**6**	**131**
Нийт дүн		**24**	**3,956.79**	**13**	**3,803.93**	**2**	**7.07**	**1**	**7.11**	**8**	**138.68**

Аудитын дүнгээр Сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албад дараах зөвлөмжийг өгч байна.Үүнд:

1.Сумын төсөвт байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчилд өгсөн 7.0 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн актыг хугацаанд нь барагдуулах, 7.0 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 138.7 сая төгрөгийн 8 зөвлөмжийн биелэлтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнаж ажиллах;

5.2. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын дүнгийн талаар:

Сумын ТТЗ-ийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй, алдаа зөрчил илрээгүй болно.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2026 оны 09 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудад өгсөн аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, үр дүнг тайлагнах	1						1					
Дүн	**1**						**1**					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								